

Sesja I - Ekonomia Społeczna jako mechanizm rozwoju wspólnot lokalnych

Sesja I poświęcona będzie omówieniu kilku kluczowych spraw związanych z rozwojem wspólnot lokalnych i ich zaangażowaniem w tworzenie przyjaznej przestrzeni życiowej dla obecnych i przyszłych mieszkańców, a także wzajemnym oddziaływaniem większych i mniejszych wspólnot na siebie. Wzrost społecznego zaangażowania warunkowany jest m.in. siłą związku z zamieszkiwanym obszarem i poczuciem tożsamości. Nie zawsze związek ten jest oparty na dokonanym zazwyczaj odgórnie podziale administracyjnym i choć z niego wynikają daleko idące konsekwencje, to jednak siła danej społeczności wynika z poczucia przynależności w sensie emocjonalnym i gotowości jednostek i grup do samoorganizowania się wokół istotnych wyzwań danego środowiska.

Chcąc wzmocnić siłę działań obywatelskich trzeba wzmocnić związek mieszkańców z terytorium, obudzić ciekawość lokalną historią, odkryć jego zasoby, poczuć dumę z faktu zamieszkiwania tego właśnie regionu, miasta czy wioski. Gospodarka społeczna jest stałym laboratorium, w którym przeprowadza się eksperymenty w dziedzinie spójności społecznej, jakości życia, innowacyjności, zrównoważonego rozwoju gospodarczego czy też po prostu – poszukiwania sposobów pokonywania codziennych trudności wspólnego życia na danym terytorium. Gospodarka społeczna to konkretny teren działania, na który każdy może wpływać, gdyż poszukujemy i znajdujemy elementy wspólnej kultury u podstaw strategii odpowiedzialnego rozwoju naszych społeczeństw, gdzie trzeba się skoncentrować na: kulturze dialogu, kulturze krytycznego myślenia, kulturze autentyczności i zaangażowania oraz na kulturze wolności, która stanowi warunek twórczych działań i odpowiedzialności¹. Czy w tym kontekście osvajanie „swojego terytorium” – faktycznego zainteresowania i oddziaływania oraz przejmowania nad nim kontroli poprzez tworzenie rad dzielnic czy rad osiedli jest procesem wspierającym społeczną przedsiębiorczość. Czy możliwe jest nowa organizacja przestrzeni poprzez dostosowanie granic administracyjnych do faktycznego oddziaływania.

Te kwestie podjęte zostaną przez Piotra Wolkowinskiego, pracującego w wielu krajach europejskich, specjalisty w zakresie przygotowywania i przeprowadzania zmiany społecznej.

Takie wspólnotowe i partycypacyjne podejście do rozwoju lokalnego jest szczególnie istotne dla programów rewitalizacyjnych, w których konieczne jest harmonizowanie działań inwestycyjnych z działaniami i aspiracjami mieszkańców. Przy podejmowaniu decyzji o rekonstrukcji zrujnowanych budowli czy całych kwartałów miasta, generujących ogromne nakłady finansowe, trzeba zawsze mieć na uwadze korzyści (lub straty), jakie w wyniku podejmowanych działań inwestycyjnych odniosą mieszkańcy. Czy nowa sytuacja da im szansę na rozwój na danym obszarze czy też zostaną wyparci przez silniejsze finansowo czy bardziej wpływowe grupy. Ważnym elementem już na samym starcie jest dobrze przygotowany i dostosowany do specyfiki zjawiska program oceny osiągniętych rezultatów. Ewaluacja programów rewitalizacyjnych jest trudnym lecz koniecznym elementem interwencji w tym obszarze.

Tę problematykę przedstawi Chris Ford ekspert z Newcastle, mający duże doświadczenie w ewaluacji programów rewitalizacyjnych. Przedstawi on przykłady takich działań realizowanych w Północno Wschodniej Anglii.

Powstawanie i wzmocnianie metropolii, jako tworzenie swego rodzaju biegunów wzrostu budzi w ostatnim czasie duże zainteresowanie i spore emocje w związku przygotowywanym projektem ustawy. Wydaje się, że procesy metropolizacyjne są nieuniknione i niezbędne w dynamicznie rozwijającym się kraju. Kumulacja kapitału i wysokokwalifikowanych zasobów ludzkich mogą znacząco przyspieszyć wzrost gospodarczy. Czy będą one wzmocniały spójność społeczną. Czy poszerzą się

¹ Bachelor of Education, London University, dyrektor przedsiębiorstwa konsultingowego „Territoires, Identités et Developpements”.

i wzmocnią sieci organizacji działających na tym samym lub podobnym polu i parterstwa ponadlokalne, grupujące podmioty zainteresowane współdziałaniem w sferze społecznej, tworząc silną infrastrukturę dla działań ekonomii społecznej. Czy lokalne wspólnoty, odbudowujące swoją zaradność w oparciu o odkrywane i uruchamiane zasoby wewnętrzne odniosą korzyści czy poniosą straty w wyniku tworzenia metropolii. Niektóre korzyści, to: *efekt oszczędności* – eliminacja powielających się struktur organizacyjnych i zarządzania, spłaszczenie procedur i struktur podejmowania decyzji administracyjnych; *efekt koordynacji* polityki rozwojowej. Wąski zakres tej koordynacji jest jedną z przyczyn niepełnego wykorzystywania przez metropolię jej potencjału rozwojowego; *efekt synergii* – poszczególne ośrodki reprezentują nie tylko konkurujące ze sobą, lecz przede wszystkim komplementarne interesy; *efekt upodmiotowienia obywatelskiego*. Ożywienie aktywności różnych grup obywatelskich w sferze społecznej, kulturalnej i gospodarczej, które zastąpią dotychczasowe regulacje administracji lokalnych.²

Tę problematykę podejmie dr Zbigniew Markowski, współtwórca koncepcji socjoekonomii, obecnie prezes dużej firmy consultingowej, jeden z inicjatorów powołania Metropolii Trójmiejskiej.

W drugiej części panelu zaprezentowane zostaną również interesujące przykłady Polskie i zagraniczne udanych działań w różnych przestrzeniach, m.in.:

- działania LGD „Wstęga Kociewia” na terenach wiejskich Kociewia;
- „Artystyczna Wioska – RODOWO”;
- Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych ORUNIA oraz Gdańska Sieć Partnerstw Lokalnych;
- Przykład działań rewitalizacyjnych i ewaluacji tych działań z Newcastle.

Uczestnicy Sesji I

Piotr Wolkowinski - REVES

Zbigniew Markowski – OM.Finance Spółka z.o.o.

Chris Ford – Północno Wschodnia Anglia, Newcastle

Marianna Sitek, Piotr Wróblewski – Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych Orunia z Gdańska

Magdalena Skiba – Urząd Miasta Gdańska, Referat Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Magdalena Forc-Cherek – Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”

Mariusz Białecki – Akademia Sztuk Pięknych, Wydz. Rzeźby

Bożena Niewulis – Stowarzyszenie Rozwoju Wsi RODOWO

Prowadzenie: Jerzy Boczoń – Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji

Pozarządowych (Fundacja RC).

² Manifest Trójmiejski., - G 5.

patronat medialny:

